

Our Write Us Today
ADVERTISING
RATES are
REASONABLE....

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

★ CITATELJE OPOZARJAMO.
da pravčasno obnove naročni-
no. S tem nam boste mnogo pri-
hranili pri opominih. — Ako še
niste naročnik, pošljite en do-
lar za dvomesečno poskušnjo.

TELEPHONE: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21st, 1932 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

ADDRESS: 216 W. 18th ST., NEW YORK

No. 205. — Štev. 205.

NEW YORK, SATURDAY, SEPTEMBER 2, 1939—SOBOTA, 2. SEPTEMBRA, 1939

Volume XLVII. — Letnik XLVII.

NEMCI PRODIRAJO V POLJSKO

70 bomb padlo na glavno mesto Poljske

VARŠAVA, Poljska, 2. septembra. — Nemški bombniki so sipali smrt in uničenje na Varšavo in 26 drugih poljskih mest, ko je nemška armada s treh stran vpadla na Poljsko. Nad Varšavo so aeroplani prileteli šestkrat, vrgli so okoli 70 bomb. Žene in otroci so bili brez usmiljenja pobiti.

Poljska vlada je razglasila vojno stanje ter je opozorila Anglijo in Francijo na nujno obveznost, da Poljski pomagata.

V zadnjem napadu na Varšavo je bilo vdeleženih 60 velikih bombnikov.

V bojih je bilo izstreljenih 16 nemških aeroplanov, Poljaki pa so izgubili dva. Posebno vroči boji so v teku v Šleziji; boji se nadaljujejo na vseh frontah.

KRALJ JURIJ JE PODPISAL MOBILIZACIJSKO POVELJE

Kralj Jurij VI. je podpisal mobilizacijsko povelje za armado, mornarico in zračno silo, nato pa je šel Chamberlain v poslansko zbornico ter krivdo za vojno zvrnil na Adolf Hitlerja.

GDANSK JE KRAJ ZA VOJNE OPERACIJE

BERLIN, Nemčija, 2. septembra. — Vrhovni poveljnik nemške vojske gen. Walter v. Brauchitsch je razglasil Gdansk za kraj vojnih operacij.

Iz Vzhodne Prusije prihaja nemška armada, da zasede mesto; po celem mestu so nabiti oglasi, ki obveščajo prebivalce, da jih je fuhrer Hitler "sprejel pod svoje varstvo."

Nacijski voditelj Albert Foerster je prevzel pod svojo oblast bivše poljske železnice, pomole in skladišča.

POLJAKI POŽIGAJO NEMŠKE VASI

BERLIN, Nemčija, 2. septembra. — Uradna nemška časnikarska agentura DNB poroča, da je vide ti v daljavi goreti vasi, v katerih največ žive Nemci ter trdi, da jih Poljaki požgajo.

GDANSKI SO VESELI DOSEDANJH DOGODKOV

GDANSK, 2. septembra. — Gdančani so zelo veseli, ko je zjutraj prišlo poročilo, da so se "vrnili v Nemčijo."

Hiše so okrašene s cveticami in svastikami. Po mestu vprizarjajo demonstracije in proslavljajo "odrešenje".

DANES JE USODNI DAN — PRAVIJO V WASHINGTONU

WASHINGTON, D. C., 2. sep. — Nek visok državni uradnik je rekel, da je washingtonska vlada prepričana, da boste še danes Anglija in Francija Nemčiji napovedali vojno. Po zanesljivih poročilih, ki prihajajo iz Londona in Pariza, boste obe poslanski zbornici ob istem času sklenili, da je napovedana vojna.

Angleška poslanska zbornica se je sestala danes zjutraj ob 8.45 (po newyorškem času, francoska pa 15 minut pozneje).

Italijani nevtralni

RIM, Italija, 2. septembra. — Italijanski ministrski svet je sklenil, da bo Italija ostala nevtralna toliko časa, dokler ne bo napadena. Dežela pa bo vojaško popolnoma pripravljena, da je kak napad ne bi našel nepraviljene.

Hitler se je Musoliniju v prijaznem pismu zahvalil za njegovo politično pomoč ter dodal, da v sedanjem času Nemčija ne potrebuje italijanske vojaške pomoči.

Predsednik F. D. Roosevelt

Rooseveltova obveza

PREDSEDNIK PRAVI, DA BO STORIL VSE, DA OSTANEJO Z. D. IZVEN VOJNE

WASHINGTON, D. C., 2. septembra. — Predsednik Roosevelt je obljubil ameriškimu narodu, da bo storil vse, da obdrži deželo izven vojne. Rekel je, da ima upanje, da bo mogel to storiti.

Nato pa je odredil vse, kar je po postavi potrebno, da bodo Združene države obdržale nevtralnost. Ravno tako pa je tudi pripravil vse, da je vsa oborožena sila takoj poklicana v službo, ako pride potreba.

Predsednik Roosevelt je bil na običajni časnikarski konferenci zelo resen ter je ob tej priložnosti rekel, da bo storil vse, da Združene države ne bodo pahnjene v vojno.

Časnikarje je prosil, da sodelujejo z njegovo vlado in da naj v svojih poročilih navajajo samo dejstva, češ, da to ni samo potrebno za ameriški narod, temveč za celo civilizacijo.

Z ozirom na to je predsednik časnikarskim poročevalcem postavil zgled, ko je izjavil, da noče niti zmanjševati, niti povečati položaja v Evropi. Vsled dogodkov ni bil niti potrjen, niti navdušen. Včasih se je, kot običajno, pokazal tudi šaljivega, vendar pa je bil mnogo resnejši, kot ob drugih sličnih priložnostih.

Predsednik je tudi naznanil, da bo v nedeljo zvečer ob 10 do 10.15 govoril po radio, da bo narodu razložil položaj in ga pomiril.

Predsednikov tajnik Stephen T. Early se je s kratkih počitnic nazlo vrnil v Washington.

Predsednik je prišel z izjavo, da v sedanjem času ne more povedati, ako bo sklical izvanredno zasedanje kongresa, ker je vse odvisno od razvoja političnih dogodkov v Evropi.

Rekel pa je, da bo rad odgovoril na vsako vprašanje, na katero bo sploh mogel odgovoriti. Nek poročevalce je rekel, da ima v sedanjem času vsakdo v mislih vprašanje: "Ali bomo mogli ostati izven vojne?"

Predsednik je zamišljen pogledal proti tlom, nato pa odgovoril:

"Samo to — da ne upam samo iskreno, temveč mislim, da moremo in da bo vlada storila vse, da ostanemo izven vojne."

V svojem razgovoru s časnikarskimi poročevalci je predsednik samo enkrat omenil Nemčijo, ko se temu ni mogel izogniti. Nekdo ga je vprašal, kakšega pomena je, ko je malo prej prišel v Belo hišo poslanik Hugh R. Wilson, ki je bil v februarju poklican iz Berlina.

Predsednik je odgovoril, da je Wilson prišel zato, da se je odpovedal poslaniškemu mestu v Berlinu in da je bil dodeljen državnemu departmentu.

ZARADI DELAVSKEGA PRAZNIKA, NE IZIDE V PONEDELJEK "GLAS NARODA". PRIHODNJA ŠTEVILKA BO V TOREK, DNE 5. SEPTEMBRA.

UPRAVA

ULTIMAT na Nemčijo

London, 2. septembra. — Anglija in Francija ste v obliki ultimatumata poslali Nemčiji poslednje svarilo.

Obe državi ste popolnoma pripravljeni, da gresta v vojno v obrambo Poljske.

Edino upanje, da bo še mogoče odvrniti vojno, je še, ako Nemčija preneha s svojo agresivnostjo in umakne svoje armade iz poljske zemlje.

Ta pogoj je ministrski predsednik N. Chamberlain stavil Nemčiji v poslanski zbornici, toda priznal je, da nima upanja, da bi Nemčija umaknila svoje armade iz Poljske.

MAVERICKA SE ZELE IZNEBITI

SAN ANTONIO, Texas, 31. avgusta. — Tukaj se je vršilo ljudsko zborovanje, ki se ga je udeležilo nad 200 oseb. Zborovalci so zahtevali odstavitev župana Maury Mavericka in mestnega komisarja Louisa Lipscomba, češ, da sta zakrivila izgrede, ki so se završili prejšnji petek o priliki komunističnega zborovanja v mestnem avditoriju.

Za ostavitev navajajo sledeče razloge:

— Župan in komisar sta dovolila komunistom zborovati. To se pravi, da sta šla na roko sovražnikom naših svobodnih ustanov; navzile temu, da sta bila župan in komisar posvarjena, sta sprejela \$10 namernine za auditorij; neameriško zborovanje se je končalo z izgrede, v katerih je bilo ranjenih 23 oseb; —

na stroške davko plačevalcev so se policisti posluževali proti mešanom strupenih plinov in brizganj;

Maury Maverick se je izkazal nezmožnega vršiti župansko službo.

Danes je bilo naznanjeno, da so nemške vojne ladje bombardirale poljsko pristanišče Gdinijsko. Uničili so municijsko skladišče in več magazinov vojaškega materijala.

MLEKARSKI ŠTRAJK VZROK SODN. TOŽBE

Prodajalec mleka toži Dairyemen's League za dvajset tisoč dolarjev odškodnine. — Družba ni držala besede.

MONTICELLO, N. Y., 31. avgusta. — Odmevi zadnjega mlekarskega štrajka se že pojavljajo.

Har y Goldman, prodajalec mleka v Sullivan County je vložil proti Dairyemen's League tožbo za \$20,000 odškodnine.

Organizacija, ki se ni udeležila štrajka, ni držala svoje besede.

Goldman je poleti prodal vsak dan od 2900 do 3600 kvartov mleka. Dairyemen's League ga je silila, naj poveča svoj obrat, češ, da mu bo točno preskrbel potrebne množine mleka in smetane. Goldman se je ravnal po tem nasvetu. Kakor hitro je izbruhnil štrajk, je dovoz mleka ponehal in ga je bilo čedalje manj. Goldman je izgubil odjemalce, ki so kupovali od njega mleko petnajst in še več let.

Dairyemen's League se ni odgovorila na Goldmanove zahteve. Obravnava se bo vršila meseca oktobra pred najvišjim sodiščem.

London se pripravlja.

LONDON, Anglija, 2. sep. — Skoro pol milijona šolskih otrok je bilo večeraj odpelanih iz Londona, ker se vlada boji, da more vsak čas priti zračni napad.

Otroci so bili naglo prepeljavani v notranjost dežele v kraje, ki so manj izpostavljeni zračnim napadom. V bližnji bodočnosti pa bo odšlo iz Londona okoli 3,000,000 žena, mater, bolnih, slepih in pohabljenih.

Otroci so se zbrali v šolskih poslopjih, nakar so jih stariši in učitelji spremili na železniško postajo, da se odpeljejo v neznane kraje.

Kaj takega se še ni nikdar zgodilo v Angliji v njeni zgodovini. Toda vlada hoče preiskrbeti, da je mladina obvarovana pred strahotami zračnega bombardiranja in strašno smrtjo pol razvalinami.

Medtem ko se prebivalstvo seli iz Londona in drugih večjih mest na deželo, se nadaljuje polnoma mobilizacija armade in vojnega brodograja.

Anglija je popolnoma pripravljena na vse dogodke, ki morejo vsak čas priti. Vpeljana je bila stroga cenzura, vstavljena je bila telefonska in brzojavna zveza z inozemstvom in ladjami, zračna družba je vstavila ves promet s kontinentom. V vnanjem uradu je bila opolnoči skrivnost.

GEN. MAJOR ZA NEVTRALNOST

"V Evropi ne sme biti prelita niti kapljica ameriške krvi," pravi gen. S. Butler.

BOSTON, Mass., 31. avg. — Tukaj živi v pokoju ameriški generalni major Smedley Butler, ki je bil kot govornik povabil na skupščino Veteranov tujezemskih vojn, kateri zahtevajo isto pokojnino kot je dobivajo veterani špansko-ameriške vojne.

Butler se je rad odzval vabilu ter imel značilen govor, v katerem je rekel med drugim tudi sledeče:

— Nam se ni treba vmešati v nobeno evropsko vojno in mi se ne bomo vmešali. Napeti moramo vse sile, da se ubranimo vsake soudeležbe. Iskreno želimo, da bi bil Evropi ohranjen mir, nikdar bi pa ne dovolil, da bi bil poslan kakšen ameriški vojak v Evropo ali da bi bila na evropskem bojišču prelita kapljica ameriške krvi.

— Boriti se pa moramo in sicer junaško boriti, — je vzkliknil Butler, — in sicer za dva vzvišena cilja: za obrambo napadom in za vzdržanje ameriške ustave. Za doseg te dveh ciljev ni nobena žrtev prevelika.

PRVI ZAHVALNI DAN

TRENTON, N. J., 1. sep. — WPA delavci so urejevali stare državne listine ter našli med njimi proklamacijo, naj praznuje dežela 30. decembra 1778 Zahvalni dan. To je bil najbrž prvi Zahvalni dan, ki je bil v Ameriki oficijelno proklamiran. Proklamacijo je podpisal Henry Laurens iz South Carolina, predsednik Kontinentalnega kongresa 17. nov. 1778. "tretjem letu neodvisnosti Zdržav."

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Gehlert, President J. Lepcha, Sec.
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

ISSUED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisement on Agreement

For one year in New York City	For one year in New York City
For one year in New York City	For one year in New York City
For one year in New York City	For one year in New York City
For one year in New York City	For one year in New York City

Subscription Yearly \$5.—

"GLAS NARODA" IZHAJA VRAKI DAN IZVEMER NEDELJ IN PRAZNIKOV

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1242

DOPIŠI brez podpisa in osebnosti ne ne priobčujemo. Denar za naročnino naj se blagovni pošiljati po Money Order. Pri avremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejane bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnika.

KOLIKO TE ZMEŠNJAVE ŽE STANEJO

V času sedanje evropske napetosti lahko že vsaj približno izračunamo oziroma presodimo stroške, ki so se se dozadaj nakupili.

14,700,000 ljudi je bilo pahnjenih v sužnost; češke utrdbе so bile uničene; Hitler je pobral 1,500 čeških letal in pograbil za \$500,000,000 zlata, ki je ležalo po raznih čeških bankah.

Kaj je dobila Evropa za to visoko ceno? Če bi dobila trajen mir, bi rekli, da cena ni previsoka, kajti trajen mir je dosti vreden.

Toda danes, dvanaest mesecev po tisti "uravnavi" je v Evropi pod orožjem 12,000,000 mož. Evropa je ponovno alarmirana in se ji bliža gospodarski polom.

Lani je veljala Francijo delna mobilizacija 300 milijonov dolarjev, kar je precej omajalo njen proračun. Letošnja mobilizacija je znatno dražja.

Izza monakovske "uravnave" sta potrošili Anglija in Francija najmanj \$4,000,000 v vojaške svrhe. Toliko denarja je bilo potrošenega. Koliko je pa prestalo prebivalstvo v strahu pred vojno? Koliko so prestale žene in matere, trepetajoče, kdaj bodo poslani njihovi možje in sinovi na bojišče.

Monakovo ni dalo Evropi miru, pač pa samo premirje, določeno po volji ene same osebe. Sedem mesecev po Monakovem je začel Hitler rogoviliti proti Poljski. Jasno je, da zadnja "uravnava" ni bila vredna cene, plačane zanjo.

Monakovo je pa nekaj naučilo Evropo. Resnična uravnava bi morala onemogočiti eni sami osebi zrahljati ravnotežje. Krivdc sedanjih dogodkov na Poljski je Chamberlain v svojem govoru v parlamentu naravnost vrgel na Hitlerja.

Kakor je razvidno, sama obljuba nič ne zaleže. V Monakovem je bilo danih tudi dosti obljub. Čehoslovski je zajamčil mejo, po preteku šestih mesecev je pa snedel besedo.

Za zajamčenje miru je treba dejanj, ne pa besed. Potrebni sta demilitarizacija in razorožitev.

V Evropi bo zavladal mir šele tedaj, ko bo nemški narod izgubil zaupanje v kanone. Nemci investirajo zadnja leta vse svoje delo in vse svoje dobrine v kanone. Dokler se bodo zanašali le na orožje, bodo skušali vse z orožjem doseči.

KAKO JE VOLIL NAJVIŠJI SOVJET?

MOSKVO, Rusija, 1. sep. — Delegati na najvišjem sovetu so soglasno potrdili pogodbo. Do glasovanja je prišlo ob 8.45 zvečer, ko je vnanji komisar Vjačeslav M. Molotov pojasnil, zakaj je Stalin popolnoma premenil vnanjo politiko Rusije.

Na zborovanju je tudi govoril vojni komisar maršal Kliment Vorosilov, ki je naznačil, da je bila izdana nova vojaška postava, po kateri je bila vojaška služba podaljšana od dveh let na tri leta.

Med drugim je Vorosilov rekel: "Odločni smo v svojem sklepu, da nas ne more nikdo presenetiti. Pripravljeni smo bojevati se sami in zmagati."

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj:

KADAR hočete poslati denar v stari kraj:

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno. Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Prilite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK "GLASA NARODA":

216 West 18th Street New York, N. Y.

DVA VLAKA STA SE TRČILA

V Coloradi sta se trčila dva vlaka: ena oseba je bila ubita, 50 pa jih je bilo poškodovanih.

Nova španska vojska

Francoski listi poročajo iz Španije, da se je te dni general Franco posvetoval z general Varelo, Moreno in Yagueom, ki tvorijo španski vrhovni vojaški svet (vojaško junto), o novi organizaciji španske vojske. Uvedena bo dveletna kadrska služba, za vojaške ne-sposobni državljani pa bodo pritegnjeni v enoletno obvezno "delovno službo". V mirnem času bo tako dosegla španska vojska do 350,000 mož. Število letal se bo čim prej zvišalo na 1000, število izvež-banih letalcev pa na 25,000. Tonaža vojne mornarice se bo preizkusno in začasno določila na 225,000 ton, kar pomeni, da bo treba čim prej zgraditi nove ladje v skupni tonaži okoli 200,000 ton, ker je z izje-

mo "križarke "Canarias" vse ostalo špansko brodogradnje trenutno neoperabilno. Gradnjo malih križark in rušilcev bo prevzela Italija, v ostalem pa je general Franco vztrajal pri zahtevi, da morajo nove španske ladje graditi španske ladjedel-nice. Organizacija armade bo izvedena po določbah zakona z dne 25. julija, ki določa ustanovitev 10 armadnih zborov, od katerih jih bo osem v Španiji, dva pa v Maroku. V primeru potrebe se bosta kasneje organizirala še dva armadna zbora s sedežem na Balearih in Kanarskem otočju.

Odrejena so nadalje tudi razna utrjevalna dela. Na francoski meji se Španija utrjuje predvsem med San Sebastianom in Pampleno, kjer je zaposlenih nekaj bataljonov tehničnih čet, katerim pomagajo tudi civilni delavci. V tem področju grade vojaški med drugim tudi dve vojaški cesti. Dela vodi polkovnik Valentino, ki se je izkazal pri obrambi San Sebastiana med državljansko vojno.

AKO NAMERAVATE OBISKATI

SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO

BREZPLAČNO

AKO NAROČITE

Slovensko-

Amerikanski

Koledar

ZA 1939

Cena Koledarja je:

50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda"

216 West 18th Street
New York, N. Y.

(Lahko pošljite vrsto v poštah znamkah po 2 oz. po 5 cente)

NOV NAČIN PORAVNAVE

NEW ROADS, Iowa, 31. avgusta. — Vpokojeni kapitan Allan R. Wortell, ki ima tukaj velike nasade sladkorne pese, je rekel, da bi bilo najbolje kupiti Glansk in Poljski koridor ter oboje podariti Hitlerju. Na ta način bi bilo mogoče preprečiti vojno. V ta namen je daroval pet tisoč dolarjev ter pozval svoje prijatelje, naj tudi darujejo.

Moja ideja je mogoče malo bedasta, nikakor pa ni tako bedasta kot bi bila evropska vojna, v katero bi se tudi Amerika prej ali slej zapletla.

Kot kaže, ne bo imel Wurtele dosti posnemovalcev.

AKCIJA PROTI COUGHLINU

Njegovi nasprotniki bodo poslali protest nadškofu Mooneyu. — Nevarnost protidemokratske propagande.

WILLIAMSTOWN, Mass., 31. avg. — Nasprotnikom protidemokratske propagande Rev. Coughlina je svetoval večeraj neki katoliški duhovnik naj pošljejo svoje proteste naravnost Coughlinovemu predstojniku, nadškofu Mooneyu. To jim je svetoval Rev. Gregory Feige iz Newton, N. J., v Nemčiji rojen bivši profesor na Fordham University.

Javno mnenje, pravilno predloženo in raztolmačeno nadškofu, bi ne bilo brez vpliva, — je rekel Feige.

Rev. Feige je govoril na zborovanju Instituta za človečanske odnose.

Več navzočih ga je vprašalo, čemu katoliška cerkev ne nastopi proti Coughlinu.

Vprašate me, — je dejal Rev. Feige, — čemu cerkev, ustanovljena na pravičnosti in dobroti, dovoli svojemu uradnemu zastopniku delovati v nasprotju s principi pravičnosti in dobroti?

Na to vprašanje vam odgovarjam, da Rev. Coughlin ne govori v imenu cerkve, pač pa kot ameriški državljani. Njegov predpostavljani je edini, ki more kaj storiti v tem pogledu. Vprašate me, čemu tega ne stori. Odgovoriti vam moram, da tega ne vem.

ADVERTISE IN

"GLAS NARODA"

Denarne pošiljatve

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

V Jugoslavijo:

Za \$ 2.30	Din. 140
\$ 4.50	Din. 280
\$ 6.60	Din. 380
\$ 10.25	Din. 500
\$ 20.00	Din. 1000
\$ 30.00	Din. 2000

V Italijo:

Za \$ 6.36	Lir. 100
\$ 12.00	Lir. 200
\$ 20.00	Lir. 500
\$ 30.00	Lir. 1000
\$ 112.50	Lir. 2000
\$ 197.00	Lir. 8000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lirah, dovoljujemo še boljše pogoje.

NUJNA NAKAZILA IZVEŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJBINO \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(TRAVEL BUREAU)
216 W. 18th ST. NEW YORK

CRNA MAČKA

pred Beke hišo

WASHINGTON, D. C., 31. avgusta. — Obiskovalci Bele hiše, med katerimi je bil tudi novi angleški poslanik lord Lothian, so danes z zanimanjem opazovali črno mačko, ki se ni hotela ganiti od vhoda. Angleški poslanik je rekel, da se od časa do časa pojavlja črna mačka pred hišo št. 10 Downing Street v Londonu, kjer je urad angleškega ministrskega predsednika. Mačko so fotografirali ter ji dali ime "Križa".

Te črne mačke so dobrega pomena, — je rekel angleški poslanik — in prinašajo mir.

70 LETAL BO POSLANIH V ANGLIJO IN FRANCIJO

LOS ANGELES, Cal., 31. avgusta. — Prihodnje dni bo poslanih v Anglijo in Francijo 70 velikih bombnikov, ki so bili v ameriških tovarnah zgrajeni za ti dve državi. Letala bodo odpeljali v Evropo parni-ki Furness Line. To je bilo do-slej največje naročilo, ki sta jih dobili Lackhead Aircraft Corp. in North American Aviation Corp.

Peter Zgaga

Ko so se začela svetovne vojne podajali vojaki domov na parnični dopust, je bilo po vaseh precej prijetno življenje. Morala je padla na nizko stopinjo. Nezakonskih otrok je bilo čedalje več.

Nekega dne dobi polkovno poveljstvo pismo, da je neka Franca Globelnik rodila dvojčka in da doži očetovstva infanterista Tineta Kalana.

Župan prosi poveljstvo, naj Tineta zasliši in naj poroča o uspehu.

Župan je dobil naslednji odgovor:

— Vojaška oblast je Valentina Kalana zaslišala glede domnevanega očetovstva. — Sporočite Frančišku Globelniku, da se Valentin Kalan vda za enega otroka, nikakor se pa ne sme vdati za oba.

Nekega večera pošlje oče svojega desetletnega sina po tobak. Na vasi sreča fant svoja dva prijatelja in sam ni vedel, kaj mu je padlo v glavo, da je namesto tobaka kupil sladkarij.

Na poti proti domu ga začne peči vest. — Kaj bo rekel oče? — mu je rojilo po glavi. Ni si upal domov.

Gre v sosednjo vas in se vdi-nja pri bogatem kmetu za pastirja. Od kmeta se poda v mesto, kjer vrši par let razna dela in si prihrani par goldinarjev.

Loti se ga želja po Ameriki. Na ladji dobi delo v kuhinji.

V Ameriki je imel srečo in je dobro napredoval.

Minila so leta. Iz mladega fanta je postal čeden mlad mož. Spravil je skupaj precejšnje premoženje in se odločil za pot v staro domovino.

Proti večeru dospje v domačo vas. Poredna misel se mu zasveti v glavi. Stopi v trgovino in kupi zavojček tobaka.

Doma je sedela družina baš pri večerji. Njegova dva brata sta se razvila v praveca možaka. Sestrica, ki je bila stara komaj leto dni, ko je odšel z doma, je bila že zrela za možitev. Mati je slušljala in se zelo postarala. Oče se je sključil in močno osivel.

Oče, tukaj je tobak, — pravi izgubljeni sin smeje.

Oče stopi izza mize ter mu prisoli dve zausniči rekoče: — Ti presneti smrkačec, ti bom že pokazal tako dolgo hoditi po tobak.

To se je zgodilo med svetovo vojno v Butalah.

Rečna družina je imela velikega psa Sultana. Hrane je čedalje bolj zmanjkovalo. Ravno za praznike ni bilo nobenega grizljaja več.

Oče je razmišljal in razmišljal, slednjič se je pa vseeno odločil in Sultana zaklal.

V nedeljo je bilo na mizi pečenka; pasja pečenka, toda boljše nekaj, kakor nič. Lakota je namreč hud gospodar.

Kot bi mignil, je bilo vse ogledano in na mizi je ostal le kup kosti.

Ob pogledu na kosti začno vzdihovati: — Ubogi Sultan! Koliko bi imel danes za žreti, pa ga ni več reveža...

Možak, ki je prepotoval vse dele sveta, je pripovedoval v družbi.

V Afriki sem naletel na plemo divjih žensk, ki nimajo jezika.

Kaj? Jezikov nimajo? — se je oglasila stara klepetulja. — Potemtakem pa ne morejo govoriti?

Seveda ne, — odvrne potnik. — Baš zato so pa po-divjali.

TUDI ZDRUŽENE DRŽAVE SE PRIPRAVLJAJO NA MORJU

Veliko dvigalo prenaša nov velik top na oklopnico "West Virginia" v ladjedelnici v Brooklyn, N. Y.

